

מוכנים לכיתה א'

מחברת הטיפים של הצלחתי

חוברת למורים והורים
חלק א'

מבי ג'ורן מאוכזנת דדקטית

"מעולם לא היו ולא יהיו -

מששת ימי בראשית

ועד הסוף -

שני רגעים שווים

ושני בני אדם שווים,

שאם כן, השני למה?"

כניסתו של הילד לכיתה אי היא ציון דרך מרגש ומשמעותי. המעבר ממסגרת של גן למסגרת של בית ספר הוא מעבר לא קל, מאתגר ושונה, אך בעזרת תיווך והכנה אפשר להתמודד ביתר קלות עם דרישות המערכת.

מודעות פונולוגית

מחקרים מראים כי תרגול מודעות פונולוגית משפר את יכולת הקריאה, גם בקרב ילדים לפני כניסתם לבית הספר. מודעות פונולוגית מנבאת הצלחה ברכישת הקריאה בכיתות היסוד.

איך מתרגלים?

משחקי הצלילים

חידות צלילים-חדים לילדים חידות.

אני נמצא בחדר, יושבים עלי, ואני מתחיל בצליל פי... מי אני?

משחקי צלילים - מוחאים כפיים בהתאם למספר הצלילים של המילה (ח/לו/ן

3 צלילים 3 מחיאות כפיים) במקום מחיאות כפיים אפשר לקפוץ במקום,

לקפוץ לחישוק, ללכת, לשבת ולקום....

סופרים צלילים - לי יש בו-בָה לך יש ס-פֿ-ר, למי יש יותר צלילים?

חרוזים - משחקים בחרוזים. נפוח-תפוח, בלון-חלון...

דפי עבודה/ משחק - התאמת צליל לתמונה.

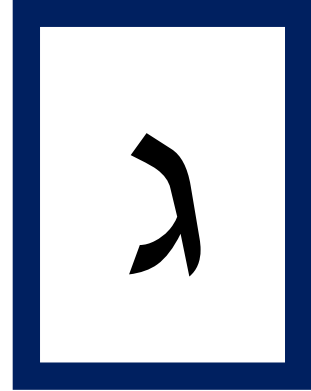

דיהוי אותיות: שם וצליל

הילד צריך לזהות את האות ולהכיר את הצליל שהיא מפיקה.

איך קוראים לוי?

מה הצליל שאני מפיקה?

זיהוי אותיות: שם וצליל

איך קוראים לך? מזי! יופי זה השם הפרטי שלך.
גם לאות יש שם פרטי – לאות קוראים ריש .

כל אות מפיקה צליל.

כשאין תנועה למטה הפה לא נפתח, אין תנועה, אין ניקוד אז הצליל שהיא
מפיקה היא...ררר.

משחקים עם סרגל אותיות ושואלים : איך קוראים לאות? מה הצליל
שהאות מפיקה?

קוראים לי ... הצליל שלי....

משחקי קלפים :

כל מי שמוציא קלף צריך לומר מהר את שם האות או את הצליל של
האות...

מלחמה אותיות (כמו עם מספרים).

אותיות מגנטיות

חותמות של אותיות.

כתיבת השם שלי - אילו אותיות יש בשם שלי?

סמנטיקה

חשיפת הילד למילים חדשות, פיתוח אוצר המילים - כאשר אנחנו מדברים עם הילד ובזמן קריאת ספרים.

חשיפה למושגים: מילים נרדפות, הפכים/ניגודים.
שירי משחק, קופסת הפכים, חידות, שירי דתיה בן דור, מתן הוראות.

הפכים - חידות

אבא צבע את הקיר בצבע כהה – לא, התבלבלתי, בצבע שהוא ההפך מכהה.

מילים נרדפות
*לדבר בשפה גבוהה.
*הקראת קטעים מסיפורים.

אוצר מילים, משימות דומה שונה...
תאמר לי 3 דברים שקשורים לכלי בית... רהיטים... כלי כתיבה... אם לא היתה את המילה?
מכונית תתאר לי... אם לא היתה המילה...
תיאור חיצוני, מה השימוש, איך נראה...

מילים דומות משמעות שונה, יש לי אח גדול שמשחק איתי, האח בבית חולים בדק אותי....

קוראים עם הילדים

שאלות מכוונות לפני הקריאה, בזמן הקריאה
ולאחר הקריאה

1. מה מצויר על הכריכה של הספר?
2. לפי שם הספר והכריכה, על מה נראה לכם הספר מספר?
3. למה בחרתם לקרוא את הספר הזה?
4. מי הן הדמויות בסיפור? איזו דמות אהבתם? למה?
5. מה אהבתם בסיפור? למה?
6. אהבתם את השם של הספר? איך אתם הייתם קוראים לספר?
7. מה למדתם מהספר?
8. אם הייתם הסופר, איזה סוף הייתם כותבים?

”עוד סיפור אחד ודי”

הקראת סיפור הבנת הנשמע

פעילות 1:

היום נתרגל הבנת הנשמע: אנחנו שומעים, מקשיבים למה שאומרים לנו, מנסים להבין מה מבקשים מאיתנו, ומבצעים. מוכנים?

אתם צריכים להיות קשובים מאוד, בהתחלה המשימות יהיו קלות מאוד, ובהמשך הן ייעשו יותר ויותר קשות. מתחילים...

להרים יד ימין.

להרים 2 ידיים.

להחזיק עיפרון ביד ימין.

להחזיק עיפרון ביד ימין ומחק ביד שמאל.

להחזיק טוש ביד ימין ולהניח יד שמאל על האף.

2 ידיים על הלחיים.

להניח על השולחן מולנו את העיפרון.

להניח את הטוש.

להניח בצד ימין של השולחן טוש, בצד שמאל עיפרון, ומחק מולנו.

לקום, ולשבת.

לקום ולשבת 3 פעמים.

לקום, לשבת ולהניח יד ימין על האף.

לקום, לשבת, להניח יד ימין על הראש ויד שמאל על האף, ולהסתכל על

החבר שליידנו.

וכן הלאה...

הקראת סיפור הבנת הנשמע

פעילות 2:

קודם תרגלנו הבנת הנשמע באמצעות ביצוע פעילויות שונות. עכשיו נתרגל הבנת הנשמע באמצעות סיפורים. אתם צריכים להיות קשובים מאוד כדי להצליח לענות על השאלות.

אמא הכינה לאבא מרק.

אבא אמר שהמרק חמוץ.

דן טעם את המרק ואמר שהמרק חם.

שאלות בעל-פה

שאלות תוכן גלוי:

מה הטעם של המרק?

מי אמר שהמרק חם?

מי אמר שהמרק קר? (אף אחד)

שאלת אוצר מילים:

אילו עוד טעמים אתם מכירים?

הקראת סיפור הבנת הנשמע

פעילות 3:

קודם תרגלנו הבנת הנשמע באמצעות ביצוע פעילויות שונות. עכשיו נתרגל הבנת הנשמע באמצעות סיפורים. אתם צריכים להיות קשובים מאוד כדי להצליח לענות על השאלות.

לכבוד יום הולדתה, דנה קיבלה גור כלבים במתנה.

דנה קראה לגור הכלבים "רוקי". הוא היה בצבע חום עם נקודה לבנה גדולה על המצח.

בלילה הראשון רוקי לא הפסיק לנבוח וליילל.

שאלות תוכן גלוי:

מה קיבלה דנה במתנה?

איך מתואר גור הכלבים?

שאלות הרחבת ידע ואוצר מילים:

איזה קול משמיע הכלב? נביחה - הכלב נובח.

איזה קול משמיע החתול? יללה - החתול מיילל.

איזה קול משמיע הכבשה? פעייה - הכבשה פועה.

איזה קול משמיע האריה? שאגה - האריה שואג.

איזה קול משמיע הדבורה? זמזום - הדבורה מזמזמת.

איזה קול משמיע הצפרדע? קרקור - הצפרדע מקרקרת.

הקראת סיפור הבנת הנשמע

פעילות 4:

סיפור בהמשכים

הסיפור שנקשיב לו היום הוא סיפור בהמשכים. בכל מפגש אקריא לכם חלק מהסיפור.

המשימה שלכם היא לזכור כמה שיותר פרטים בסוף הסיפור, ולצייר אותם. כשאסיים להקריא, כל ילד יקבל דף ויצייר עליו את מה שהוא זוכר. בסיום הפעילות יהיה לנו סיפור מצויר בהמשכים.

(בכוונה בחרתי סיפור שהוא יחסית מוכר. צריך למקד את הילדים ולומר להם שעליהם לצייר רק את הפרטים ששמעו באותו יום).

מושגי יחס

השימוש במושגי יסוד חיוני להבנה ולהבעה מדויקת באמצעות השפה (מילוי הוראות).

מושגים

למעלה, למטה, מאוזן, מאונך, ימין, שמאל, על, מעל, מתחת, לפני, מאחורי, בין, בתוך, מסביב, ליד, גדול, בפנים, בחוץ, צר, רחב, נמוך, בין לבין, קרוב, רחוק, באמצע.

משחקים

איפה החפץ נמצא?

איפה החלק הצר של הבקבוק? איפה יש בחדר קו מאוזן?

תנו לי את הטוש העבה!

המלך אמר: תניח את יד ימין על אוזן שמאל. תרים את רגל ימין ותרים את יד שמאל למעלה...

מושגי היחס הם בסיס לכתיבה: שוליים למעלה, למטה.

בשפה כותבים מצד ימין.

בחשבון כותבים מצד שמאל.

חשבון- חיסור חיבור מאונך.

